

Se upp med bitskador på katten

Det börjar bli aktiv tid för katterna. Februari och mars månader är högsäsong på kliniken för kattkasteringar men även för bitskador. Förra veterinärspalten tog upp problemen i samband med bitskador på hundar. Nu ger vi oss på bitskador på katter.

Tilltufsade

Många unga hankatter kommer att bli tilltufsade av äldre, större eller kanske modigare hankatter under den tidiga vårintern. Katterna blir sexuellt aktivare. Honkatterna löper och hankatterna ser i kors. Det gäller att framstå som störst, bäst och vackrast och skrämma iväg konkurrenterna. En löpsk honkatt kan hankatterna känna doften av på långt håll. Flera okastrerade hankatter kan känna sig kallade och måste då göra upp om saken. Även en och annan kastrerad katt kan råka illa ut när det dyker upp främmande katter i deras närområde. Försvara sig och sitt revir vill man ofta även som kastrerad katt. Driften att ge sig iväg och söka honkatter finns däremot inte kvar.

Honkatter kan också åka på stryk av hankatter. En del hankatter tycks bli så uppeldade att de försöker att para sig även med katter som inte löper, till och med med katter som är kastrerade. När de inte är med på noterna och istället försvarar sig så kan de bli bitna.

Honkatter är inte lika utsatta som hankatter men en och annan honkatt får bitsår som behöver åtgärdas.

Största problemet

Det största problemet med katters bitskador är att det mycket lätt blir infektioner och fula bölder.

När kattens vassa tänder tränger genom huden för den samtidigt in en massa otrevliga bakterier som den har i sin munhåla. Dessa bakterier orsakar en

infektion i den skadade vävnaden vid bittet. Om inte kroppen lyckas begränsa infektionen och ta hand om bakterierna innan de hunnit växa till allt för mycket i antal, så blir det ett problem. Liksom för hundar som blir bitna så har det stor betydelse var bittet tar. Men eftersom det som regel inte blir så mycket krosskador av ett kattbett så är det framför allt infektionerna som orsakar de största skadorna.

Har du sett ett kattslagsmål? Det går fort! På några sekunder har katterna rivit och bitit varandra på många ställen, samtidigt som de rullat runt. Rätt vad det är så flyr en katt och den andra katten kanske jagar efter den en bit. Allt är över innan man riktigt hunnit fatta att det börjat. Är de bägge kombattanterna jämnstarka så kan det säkert hålla på längre tid men ofta tycks det vara ganska snabbt avklarat. En har fått nog och en annan har vuxit i sin självkänsla och kanske i någon honkatts anseende. Bägge katterna kan ha blivit skadade och kan bli dåliga av sina bitskador efter några dygn.

Utvecklar böld

En mycket vanlig utveckling av bitskador som en katt drabbats av, är utvecklingen av en böld. Det tar ungefär tre till fem dagar för bölden att bildas. Den bildas eftersom katten i samband med att den blev biten även fick slitskador. Skinnet fastnade i motståndarens huggtänder och med våldsam kraft slets underhudsvävnaden, som håller ner huden mot muskulaturen under, isär. En sårficka uppstod redan då. Denna sårficka uppskattar bakterierna eftersom kroppens immunförsvar har väldigt svårt att skydda sig mot bakterierna där. De växer till och mångdubblas i antal. På några dygn har vi en ordentlig infektion under huden. En böld har bildats. Katten kan ha kommit hem efter slagsmålet utan några synliga skador för att några dagar senare ha riktigt ont t.ex. i ett ben, utan någon för ägaren uppenbar orsak. Historien att katten var ute en sväng för några dagar sedan men först fyra, fem

dagar senare svullnat i benet och inte vill använda det, är långt ifrån ovanlig.

Väldigt vanligt

Bölder på katter är väldigt vanligt. De förekommer under hela året men ger oss mest jobb under vårvintern. Alla kattslagsmål resulterar inte i skador som måste behandlas av veterinär. Många slagsmål resulterar bara i att tussar ryker och att någon katt blir vettskrämd. Men blir de bitna så finns det en risk för att de kommer att få bölder. Ofta är själva såret i huden obetydligt och kanske inte ens går att hitta förrän efter några dagar då en ruva avslöjar stället. Till skillnad från hundslagsmålen så har ägaren som regel inte en aning om vad deras skyddsling varit med om. Det är också ofta svårt att avgöra vilka skador som kommer att självläka och vilka som kommer att orsaka problem. Detta gäller om inte betten i sig har orsakat synliga skador. Vad som blir en böld visar sig först några dagar senare. Men då är det viktigt att vara uppmärksam och inte vänta med att söka hjälp. En elak infektion kan mycket väl ge allvarliga skador. Dessa undviker man som regel om katten får veterinär hjälp snabbt.

Måste få ut varet

Har det bildats en böld så räcker det inte med att behandla katten med antibiotika. Man måste få ut varet och se till att det inte fyller på igen. Det gör vi genom att dränera bölden, det vill säga öppna bölden på dess lägsta ställe. På så vis får vi ut det mesta av det var som finns i bölden just då. För att det inte skall kunna samlas på igen så syr vi fast en drän, en tunn gummislang, i hålet. Den håller hålet öppet så att det kan fortsätta att rinna ut var och sårsekret. Katten sövs eller drogas djupt under ingreppet.

Under tiden dränen sitter kvar är det meningen att kroppens immunförsvar skall hinna ta kommandot i området igen, nästan alltid med understöd av antibiotika. På tre till fem dagar har de flesta bölder hunnit

tömmts och hålrummet under huden, som möjliggjort bakteriernas framgångsrika attack, har minskat dramatiskt i storlek. Dränen kan avlägsnas och läkningsprocessen fortsätta utan bakterierna har så mycket att säga till om. Antibiotikabehandlingen fortsätter som regel i ungefär tio dagar även om katten förefaller återställd långt tidigare.

Huden skadas

Om man inte låter dränera en böld så öppnar den sig av sig själv så småningom. Huden blir då så skadad av bakteriernas påverkan att den dör på ett större eller mindre område. När den döda huden börjar släppa så rinner det ut var. Redan i detta läge kan det ha hunnit bli allvarliga skador på vävnaden. Skador som kommer att ta mycket lång tid att läka och som kan innebära ett stort lidande för katten. En del katter blir inte helt återställda även om de nu kommer under behandling. Drabbar infektionen ett ben eller en tass så kan svullnaden och inflammationen göra att cirkulationen i tassen blir kraftigt nedsatt. Då är det risk för kallbrand vilket kan medföra att det inte går att rädda kattens tass. Små bölder kan självläka men som regel innebär tidig behandling ett avsevärt minskat lidande för katten.

Ser du att din katt har fått en ömmande svullnad så låt din veterinär hjälpa till så fort som möjligt.